

Ørland kommune

Postboks 43

7159 BJUGN

Saksbehandler, innvalgstelefon

Elisabeth Holand Sjøli, 74 16 80 77

Vedtak i klagesak - klage over avvisningsvedtak - Ørland kommune - 182/214 og 182/302 - kommunens avvisningsvedtak stadfestes

Sammendrag

Saken gjelder to klager over Ørland kommunes vedtak om å avvise klage over matrikkelføring av arealoverføring mellom eiendommene 182/214 og 182/302. Statsforvalteren har etter en gjennomgang av saken kommet til at kommunens avvisningsvedtak skal stadfestes. Klagefristen er oversittet og det har gått mer enn ett år siden vedtaket ble truffet, jf. forvaltningsloven § 31 tredje ledd. Klagen kan da ikke tas under behandling.

Statsforvalteren viser til Ørland kommunes oversendelse hit av 18. desember 2020 hvor den ovennevnte klagesaken ble oversendt for endelig klagebehandling.

Sakens bakgrunn

Ørland kommune v/planutvalget fattet den 13. oktober 2020, sak 20/75, vedtak om å avvise klage av 27. mai 2020 fra Geir Gossmann. Kommunen forstod henvendelsen fra Gossmann, jf. også flere senere henvendelser, som en klage over arealoverføring av et 180,9 m² stort areal fra den kommunalt eide eiendommen 182/214 til boligeiendommen 182/302. Arealoverføringen var matrikkelført 6. september 2017 og klagen ble derfor avvist som for sent framsatt og under henvisning til at det var gått mer enn ett år siden det påklagede vedtaket ble truffet.

Kommunen redegjorde samtidig for at det var gjort flere feil ved den aktuelle arealoverføringen. Det var blant annet ikke søkt om og gitt tillatelse og dispensasjon etter plan- og bygningsloven. Kommunen vurderte derfor om matrikkelføringen skulle omgjøres med hjemmel i forvaltningsloven § 35 første ledd bokstav c, men under henvisning til ny eiers innrettelse og medgått tid, fant ikke kommunen grunnlag for å omgjøre matrikkelføringen.

Når det gjelder øvrig informasjon om sakshistorikken og tidligere saksgang, viser Statsforvalteren til kommunens avvisningsvedtak, samt kommunens brev til Gossmann av 7. august 2020.

Kommunens avvisningsvedtak ble ved e-post av 8. november 2020 påklaget av Geir Gossmann. Anførlene i klagen gjelder i stor grad realitetene i saken, herunder også at klager er uenig i at vedtaket ikke blir omgjort med hjemmel i forvaltningsloven § 35. Når det gjelder avvisningen, peker klager på at det ikke ble gjennomført nabovarsling og at han derfor var forhindret fra å fremme klage over vedtaket på et tidligere tidspunkt.

Ved brev av 18. oktober 2020 er kommunens avvisningsvedtak påklaget av Jan Tore Herfjord på vegne av Johan Martin Thoresen, hjemmelshaver til eiendommen 82/292. Også Herfjord peker på at det ikke har vært mulig å klage tidligere, da vedtaket ikke har vært kjent for andre enn grunneier og kommunen.

Planutvalget gjennomførte forberedende klagebehandling i møte 15. desember 2020, sak 20/87, men fant ikke grunnlag for å ta klagen til følge.

Saken ble den 18. desember 2020 oversendt daværende Fylkesmannen i Trøndelag for endelig avgjørelse.

Statsforvalteren bemerker

Statsforvalterens myndighet som klageinstans framgår av forvaltningsloven § 34. Etter bestemmelsens annet ledd kan vi prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter. Med dette menes at vi kan prøve om vedtaket er innholdsmessig lovlig, om det er truffet av rette myndighet, og om det har blitt til på lovlig måte. I tillegg kan Statsforvalteren prøve førsteinstansens skønnsutøvelse, om vedtaket bygger på riktig faktum og om det kommer i strid med ulovfestede regler for saksbehandlingen. I dette ligger prøving av om vedtaket innebærer såkalt myndighetsmisbruk, det vil si om vedtaket er motivert ut fra utenforliggende eller usaklige hensyn, om avgjørelsen bærer preg av vilkårlighet eller om den innebærer usaklig forskjellsbehandling.

Den ovennevnte bestemmelsen, jf. § 34 andre ledd siste pkt. fastsetter samtidig at statlig organ som er klageinstans for kommunale vedtak, skal vektlegge hensynet til det kommunale selvstyret ved prøvingen av det frie skjønn.

Innledende presisering

Statsforvalteren vil innledningsvis presisere at «saken» som her er gjenstand for klagebehandling, jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd, er Ørland kommunes vedtak av 13. oktober 2020 om å avise klagen fra Gossmann.

Kommunens avgjørelse om ikke å omgjøre matrikkelføringen av 6. september 2017, jf. forvaltningsloven § 35, er ikke et enkeltvedtak som kan påklages.

Statsforvalterens vurdering av saken

Spørsmålet Statsforvalteren skal ta stilling til er om Ørland kommunes avvisningsvedtak av 13. oktober 2020 er gyldig.

Det følger av matrikkeloven § 46 første ledd at enkeltvedtak etter matrikkeloven kan påklages i samsvar med reglene i forvaltningsloven.

Av § 46 første ledd bokstav a følger det at det alltid er klageadgang på vedtak om «matrikkelføring av saker som krev oppmålingsforretning etter § 6, under dette feil ved varslinga eller utføringa av forretninga».

Som det følger av lovens ordlyd er det selve matrikkelføringen som kan påklages. Av lovens forarbeider, jf. Ot.prp.nr. 57 (2006-2007) s. 13, framgår det at «(...) Oppmålingsforretninga er i seg sjølv ikkje noko enkeltvedtak. (...) Sjølv om klagen gjeld utføring av forretninga, vil gjenstanden for klagen vere matrikkelføringa.»

Arealoverføring krever oppmålingsforretning, og følgelig vil det være klageadgang over matrikkelføring av arealoverføring, jf. matrikkelloven § 46 første ledd. Statsforvalteren legger til grunn at dette også gjelder i tilfeller der det er begått saksbehandlingsfeil og ikke gjennomført oppmålingsforretning.

Utgangspunktet er dermed at det er klageadgang på matrikkelføringen av 6. september 2017.

Spørsmålet videre blir da når klagefristen på matrikkelføringen startet å løpe.

Av matrikkelforskriften § 21 følger det at «Klagefristen løper fra det tidspunktet parten har mottatt matrikkelbrev eller underretning om føringen i matrikkelen.»

Matrikkelforskriften har ikke bestemmelse som angir når klagefristen starter å løpe i tilfeller som det foreliggende, der matrikkelbrevet ikke blir underrettet parten. Statsforvalteren legger til grunn at det da må sees hen til hovedregelen i forvaltningsloven § 29, jf. matrikkelloven § 46 første ledd. Slik forståelse er også lagt til grunn i Kommunal- og moderniseringsdepartementets veileder til matrikkelforskriften av 18. februar 2016, jf. s. 39.

I forvaltningsloven § 29 andre ledd heter det at «For den som ikke har mottatt underretning om vedtaket, løper fristen fra det tidspunkt han har fått eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket. Ved vedtak som går ut på å tilstå noen en rettighet, skal klagefristen for andre likevel senest løpe ut når det er gått tre måneder fra det tidspunkt vedtaket ble truffet.»

Det er på det rene at matrikkelføringen av 6. september 2017 innebar at hjemmelshaverne til eiendommen 182/302 ble tilstått en rettighet. Klagefristen for andre, herunder også Gossmann, utløp da uansett tre måneder etter at matrikkelbrevet ble utstedt, jf. forvaltningsloven § 29 andre ledd.

I denne saken betyr det at klagefristen utløp 6. desember 2017. Klagen av 27. mai 2020 er da klart for sent framsatt.

Forvaltningsloven § 31 gir hjemmelsgrunnlag for at en for sent framsatt klage likevel kan tas under behandling. Vilårene for dette er at parten ikke kan lastes for å ha oversett fristen, eller for å ha drøyd med klage etterpå, eller at det foreligger særlige grunner som gjør det rimelig at klagen blir prøvd. Som utgangspunkt er det opp til organets frie skjønn å avgjøre spørsmålet om klagen skal behandles, jf. Eckhoff/Smith s. 317. Det er dermed ikke noen som har rettskrav på oppreisning.

Av forvaltningsloven § 31 tredje ledd framgår det at adgangen til fristoppreisning etter bestemmelsen ikke er ubegrenset:

«Klagen kan ikke tas under behandling som klagesak dersom det er gått mer enn ett år siden vedtaket ble truffet.»

I teorien er det drøftet hvorvidt den absolutte fristen på ett år også gjelder i tilfeller som det foreliggende, der parten aldri fikk noen orientering om vedtaket, og klagefristen i så måte aldri har begynt å løpe. Fra Woxholts lovkommentar til forvaltningsloven gjengis:

«(...) Spørsmålet kan nok synes tvilsomt. For egen del er jeg tilbøyelig til å anta at tredje ledd må anses som en generell preklusjonsregel for klageadgangen. Ved siden av ordlyden legger jeg da vekt på at reelle hensyn trekker i samme retning: Det gjør seg gjeldende et klart behov for å unngå klagesaker når så lang tid som ett år har gått siden vedtaket ble truffet. Også hensynet til eventuelle andre parter trekker i denne retning, da en motsatt løsning vil kunne innebære endringer i festnede rettsforhold. Den som ikke er blitt varslet om vedtaket får i stedet henvises til erstatningssak mot det offentlige.»

Statsforvalteren legger det ovennevnte til grunn. Lovens ordlyd gir etter vårt syn ikke holdepunkter for at den absolutte ettårsfristen ikke skal gjelde i tilfeller der parten ikke mottar underretning om vedtaket.

Med bakgrunn i at klagen fra Gossmann ble framsatt ca. 2 år og 8 måneder etter at matrikkelføringen skjedde, er det ikke grunnlag for å ta klagen opp til behandling.

På bakgrunn av det ovennevnte og med hjemmel i forvaltningsloven § 34 fatter Statsforvalteren følgende

vedtak:

Ørland kommunes avvisningsvedtak av 13. oktober 2020 stadfestes.

Statsforvalterens vedtak er endelig og kan ikke påklages videre i forvaltningen, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Med hilsen

Inger Wibe Grut (e.f.)
seniorrådgiver
Kommunal- og justisavdelingen

Elisabeth Holand Sjøli
seniorrådgiver
Kommunal- og justisavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Geir Terje Gossmann	Jørgen Bjelkes Vei 6	7140	Opphaug
Johan Martin Thoresen	Jørgen Bjelkes Vei 9	7140	Opphaug
Jan Tore Herfjord	Smørblomstvegen 38 A	7050	Trondheim